

Handläggare
Catarina Nilsson
08-508 262 42**Till**
Trafiknämnden
2015-05-21**Trafiksäkerhetsåtgärder på
Bergslagsvägen/Drottningholmsvägen.
Inriktningsbeslut och genomförandebeslut samt
godkännande av åtgärdsplan****Förslag till beslut**

1. Trafiknämnden godkänner kontorets förslag till åtgärdsplan för ökad trafiksäkerhet på Bergslagsvägen.
2. Trafiknämnden godkänner förslag till inriktning till en sammanlagd utgift om ca 5,6 mnkr för korsningarna Bergslagsvägen/Bällstavägen (Islandstorget) och Vällingbyrondellen.
3. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av åtgärder för utredning, projektering och genomförande av VMS (variabel medelande skylt) vid Ängbyplan inom en ram om 1 mnkr.

Per Anders Hedkvist
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefEric Tedesjö
Enhetschef**Trafikkontoret**
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 262 42
Växel 08-508 272 00
catarina.nilsson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Sammanfattning

Trafikkontoret har låtit genomföra en trafiksäkerhetsinspektion av sträckan Drottningholmsvägen/Bergslagsvägen mellan Ulvsunda-plan och E18. Utifrån inspektionen samt kompletterande olycksanalys har en åtgärdsplan för trafiksäkerhetsåtgärder på sträckan tagits fram.

Den generella åtgärdsprioriteringen bygger på att de mest allvarliga bristerna ska åtgärdas först. För övriga brister från inspektionen och olycksstatistiken prioriteras oskyddade trafikanter och olyckor med stor omfattning.

Detta projekt omfattar åtgärder i korsningarna vid Vällingby-rondellen och Islandstorget samt VMS (variabel medelande skylt) innan korsningen vid Ängbyplan.

Bakgrund

Projektet omfattar sträckan Drottningholmsvägen/Bergslagsvägen mellan Ulvsundaplan och E18. Sträckan är cirka 12 km lång med en generell hastighetsgräns på 70 km/h och begränsningen 50 km/h i de flesta korsningarna. Korsningspunkterna består till största del antingen av cirkulationsplatser eller signalreglerade 4-vägs-korsningar. Längsgående gång- och cykelstråk (pendlingsstråk) finns utefter större delen av sträckan.

Sträckan är olycksdrabbad och de vanligaste olyckstyperna är upphinnandeolyckor (påkörningar bakifrån) och bilister i singelolyckor.

Sträckan är indelad i 4 delsträckor:

Delsträcka 1 E18 – Bergslagsplan Längd 4,2 km

Delsträcka 2 Bergslagsplan – Råckstarondellen Längd 2,2 km

Delsträcka 3 Råckstarondellen – Brommaplan Längd 3,5 km

Delsträcka 4 Brommaplan – Ulvsundaplan Längd 1,7 km

Trafiksäkerhetsinspektion

Den 19 december 2010 trädde en ny lag, vägsäkerhetslagen (2010:1362), i kraft. Lagen ställer bland annat krav på regelbundna säkerhetsinspektioner av befintliga vägar inom det transeuropeiska transportnätet (TEN-T). I Sverige motsvarar det i princip landets europavägar. På kommunala gator och vägar är trafiksäkerhetsinspektioner sällan förekommande. Trafikkontoret ville därför som ett pilotprojekt genomföra en trafiksäkerhetsinspektion av en väg med hastighetsgräns 70 km/h och där huvudsakligt fokus var att minska singel- och kollisionsoolyckor.

2012 genomfördes en trafiksäkerhetsinspektion av aktuell sträcka. Inspektionens fokus var att minska antalet upphinnande- och singelolyckor (motorfordon). Syftet med inspektionen var att identifiera risker och brister för att kunna ta fram ett underlag för prioritering av trafiksäkerhetsåtgärder på sträckan. Projektet är också en del i genomförandet av Stockholms stads trafiksäkerhetsprogram för åren 2010-2020.

Totalt identifierades 166 brister i samband med inspektionen. För klassificering av bristerna användes 9 kombinationer av konsekvens och sannolikhet, där rött är allvarigast och gult i jämförelse är mindre allvarigt. Tabell 1 redovisar antalet förekommande brister inom varje kategori, varav antalet brister som berör oskyddade trafikanter återfinns inom parentes. Enligt inspektionen består de allvarigaste bristerna till stor del av fasta föremål eller andra objekt där kollision ger allvarlig konsekvens. Dessa brister berör i huvudsak inte alls de oskyddade trafikanterna.

ALLVARLIGHETSGRAD		KONSEKVENSS		
SANNOLIKHET		Lättare	Allvarlig	Mycket allvarlig (D)
	Liten	31 (21)	43 (10)	13 (4)
	Medel	14 (7)	50 (11)	4 (0)
	Hög	2 (1)	9 (0)	0 (0)

Tabell 1

Åtgärdsplanen

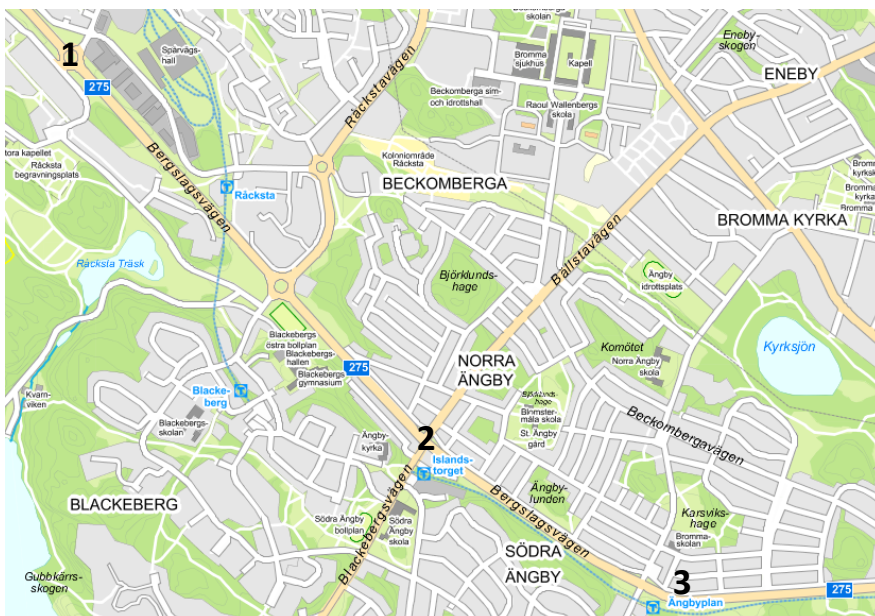
Till grund för åtgärdsplanen ligger de brister som identifierades i trafiksäkerhetsinspektionen samt den olycksanalys som utfördes i samband med framtagandet av åtgärdsplanen. Åtgärdsplanen innehåller övergripande åtgärdsförslag samt åtgärdsprioritering på generell nivå och för åren 2014-2016.

Den generella åtgärdsprioriteringen bygger på att de allra mest allvarliga bristerna ska åtgärdas först, dvs. de röda i inspektionen samt de som kan leda till olyckor med hög allvarlighetsgrad eller dödlighet enligt olycksstatistiken. För övriga brister från inspektionen och olycksstatistiken prioriteras oskyddade trafikanter och olyckor med stor omfattning. Åtgärder i samband med andra åtgärder på sträckan ska alltid övervägas.

Exempel på brist som är röd i inspektionen. Platsen åtgärdades 2014 genom räcketåtgärd. Foto COWI

Bergslagsplan och Brommaplan är de mest olycksdrabbade korsningarna. Av de signalreglerade korsningarna är Abrahamsberg mest olycksdrabbad. Dessa korsningar påverkas dock i så stor utsträckning av Förbifart Stockholm, exploateringsprojekt respektive cykelprojekt att de inte prioriteras. Kontoret föreslår att nedanstående åtgärder genomförs:

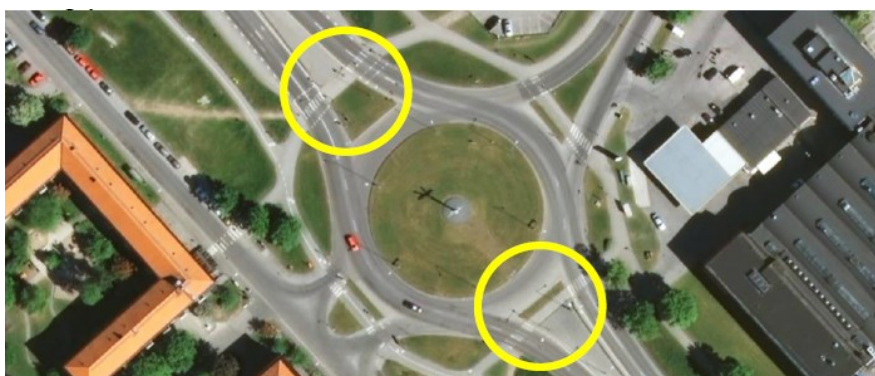

De föreslagna platsernas placering.

Åtgärder för oskyddade trafikanter

Vällingbyrondellen och Islandstorget prioriteras. Korsningarna har valts ut då de är bland de mest olycksdrabbade men också för att de kan tjäna som exempel för andra liknande platser.

Vällingbyrondellen (1) – Cirkulationsplats med släckt signal samt in- och utfarter med breda eller dubbla körfält. Såväl östra som västra passagen är olycksdrabbad, framförallt för gående. Skyltad hastighet är 50 km/h.

Islandstorget (2) – Signalreglerad fyrvägs korsning med övergångsställen och cykelöverfarter samt till stora delar dubbla körfält. Östra passagen över Bergslagsvägen är särskilt olycksdrabbad. Skyltad hastighet är 70 km/h.

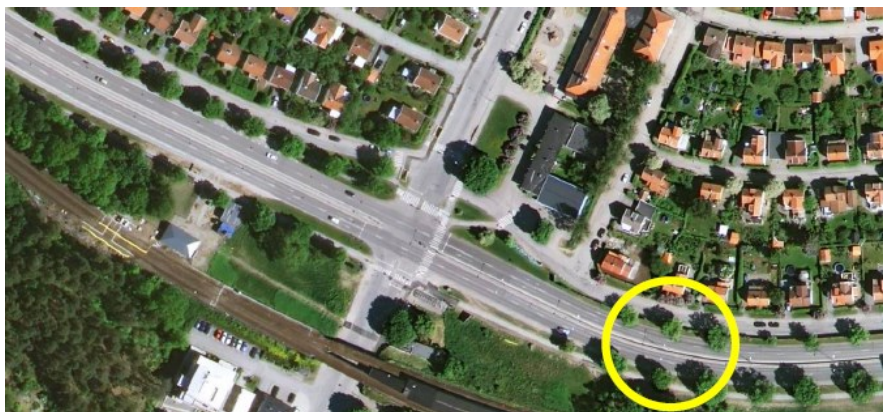

Vilken hastighet som ska gälla på Bergslagsvägen framöver utreds just nu i samband med framtagandet av hastighetsplanerna.

Varningssignal – Ängbyplan (3)

Skyltad hastighet innan och genom korsningen vid Ängbyplan (Bergslagsvägen/Vultejustvägen) är 70 km/h. Vilken hastighet som ska gälla framöver utreds just nu i samband med framtagandet av hastighetsplanerna.

I riktning västerut innan korsningen är sikten problematisk, korsningen ligger bakom en kurva. Kombinationen av höga hastigheter, dålig sikt och köbildning ökar risken för upphinnandeolyckor.

Platsen bör kompletteras med uppmärksamhetshöjande åtgärd som varnar för trafiksignalen samt eventuell köbildning, förslagsvis genom VMS (variabel meddelande skylt). VMS är en digitalskylt som anpassar informationen efter informationsbehovet.

VMS på Tyresövägen som varnar för trafiksinal bakom krönet.

Tidigare beslut och åtgärder

Trafik- och renhållningsnämnden godkände 12 december 2012 utredning och genomförande av åtgärder längs Bergslagsvägen till en utgift om 2 mnkr (T2013-300-06090). Under 2014 åtgärdades ett flertal av de allvarligaste bristerna i form av räckesåtgärder. I samband med kontorets belysningsprojekt har dessutom ytterligare allvarliga brister åtgärdats.

Under 2015 fortsätter arbetet med att sätta upp räcke för att förhindra att allvarliga olyckor inträffar. Kontoret kommer också att utföra målningsåtgärder längs sträckan.

Ärendets beredning

Åtgärdsplanen har tagits fram av en arbetsgrupp på trafikkontoret.

Analys och konsekvenser

Trafiksäkerhet

Det övergripande målet för Stockholm fram till 2020 är en minskning med 40 procent av antalet dödade och svårt skadade personer i polisrapporterade trafikolyckor. Hastighet är den faktor som har i särklass störst potential att bidra till måluppfyllelsen. Utan en generell sänkning av hastighetsnivåerna och säkra korsningspunkter kan målet inte nås.

Hastigheten är avgörande för hur svårt människor skadas i en trafikolycka. Hög hastighet bidrar också till att olyckor överhuvudtaget inträffar. Redan små förändringar i hastighet har

stora effekter på trafiksäkerheten. En minskning av fordonens medelhastighet med 10 procent leder till att dödsolyckorna halveras och att personskadeolyckorna minskar med en tredjedel. Med lägre hastighet blir stoppsträckan kortare och möjligheten att uppfatta situationer, stanna i tid och samspela med andra trafikanter ökar. Väl underbyggda forskningsresultat visar att nio av tio fotgängare överlever om de blir påkörda av en bil som kör 30 km/tim. Om bilen istället kör 50 km/tim omkommer åtta av tio.

Åtgärderna som föreslås i åtgärdsplanen är därför till stor del riktade mot hastigheter och säkra passager.

Pågående projekt och övriga planerade arbeten

Förbifart Stockholm påverkar sträckan mellan Bergslagsplan och Skattegårdsvägen på delsträcka 1. Längs sträckan pågår även ett antal exploateringsprojekt och sträckan är ett i Cykelplan 2012 utpekad pendlingsstråk. Utrednings- och planeringsarbete pågår för att förbättra delar av pendlingsstråket. Den för detta projekt påverkade sträckan är Bergslagsplan till korsningen Bergslagsvägen/Abrahamsbergsvägen. Sträckan omfattas också av trafikkontorets arbete med hastighetsplaner.

Förslagna åtgärder ska samordnas och stämmas av med sträckans övriga projekt. Brister kommer också att åtgärdas i samband med andra projekt som belysningsarbeten och cykelåtgärder.

Ekonomi och tidplan

Följande kostnader har bedömts för projektets olika delar

2015/2016	Projektering och utredning korsningar	0,6 mnkr
2016/2017	Genomförande korsningar	5 mnkr
2015	Projektering och utredning VMS	0,2 mnkr
2016	Genomförande VMS	0,8 mnkr
Totalt		6,6 mnkr

Kontoret bedömer att driftskostnaderna inte kommer att öka genom korsningsåtgärderna. Kontoret återkommer till nämnden med genomförandebeslut för Islandstorget och Vällingbyrondellen.

För VMS uppskattas driftskostnaden till 20 000 kr/år.

Medel för genomförande finns ännu inte inrymt i verksamhetsplanen.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner kontorets förslag till åtgärdsplan för ökad trafiksäkerhet på Bergslagsvägen.

Trafiknämnden godkänner förslag till inriktning till en sammanlagd utgift om ca 5,6 mnkr för korsningarna Bergslagsvägen/Bällstavägen (Islandstorget) och Vällingbyrondellen.

Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av åtgärder för utredning, projektering och genomförande av VMS (variabel medelande skylt) vid Ängbyplan inom en ram om 1 mnkr.

Slut**Bilagor**

1. Bergslagsvägen/Drottningholmsvägen
– Åtgärdsplan för ökad trafiksäkerhet 2014-10-10